

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et privat special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Støt Slægtsforskernes Bibliotek – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug. Videre publicering og distribution uden for husstanden er ulovlig.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Oplysninger om småbørnslærerinde-uddannelsen

Uddrag af lov af 11. juni 1954 og af undervisningsministeriets bekg. af 5. april 1955 om uddannelse af lærere til folkeskolen

(Loven og bekendtgørelsen i deres helhed kan købes hos J. H. Schultz boghandel, Havnegade 15, København K.)

Til optagelse i et seminarium til den 2^{1/2}-årige småbørnslærerindeuddannelse kræves, at den pågældende

- a) inden 1. marts i det kalenderår, i hvilket optagelsen finder sted, fylder 20 år,
- b) ved lægeattest godtgør ikke at lide af nogen sygdom eller legemlig mangel, der gør eleven uskikket til at være lærer i folkeskolen, (lægeattesten udstedes på en af undervisningsministeriet godkendt blanket og fremsendes af lægen i lukket kuvert direkte til seminariets forstander).
- c) fremlægger tilfredsstillende vidnesbyrd om forhold og vandel, deriblandt vidnesbyrd fra rette vedkommende om, hvad ansøgeren har været sysselsat med siden sin udtræden af skolen, (vandelsattesten fremsendes af udstederen i lukket kuvert direkte til seminariets forstander),
- d) opfylder de fastsatte faglige forudsætninger.

Seminarier for småbørnslærerinder uddanner lærere til de første fire årgange af den landsbyordnede folkeskole og til de yngste årgange af den købstadordnede folkeskole.

I kvindelig håndgerning og legemsøvelser for piger skal uddannelsen tage sigte på undervisningen i hele folkeskolen.

Optagelse er betinget af bestået optagelsesprøve samt afhængig af, at seminarieret efter sit indtryk af eleven og dennes modenhed – efter afholdelse af en egnethedsprøve eller på anden måde – skønner, at eleven er egnet til lærergerningen.

Optagelsesprøven skal omfatte prøve i følgende fag:

Dansk (skriftlig og mundtlig), skrivning, regning (skriftlig og mundtlig), kristendomskundskab, historie med samfundslære, geografi, naturhistorie, legemsøvelser, sang, tegning og kvindelig håndgerning. Karaktererne i regning og skriftlig dansk tæller dobbelt, i legemsøvelser gives ingen karakter. Karaktererne i de øvrige fag er enkelttællende. Til at bestå kræves mindst $g \times$ i gennemsnit.

De, der har bestået realeksamen, pigeskoleeksamen, almindelig forberedelseseksamen eller studentereksamen, kan efter seminariets skøn optages i et seminarium for småbørnslærerinder med optagelsesprøve alene i dansk, regning og sang. Ved denne prøve gives ingen karakter, men blot en udtalelse om, hvorvidt prøven som helhed er bestået eller ej.

Til alle seminarier for småbørnslærere skal være knyttet en eet-årig præparandklasse, der forbereder til optagelsesprøven; men sådan forberedelse kan også ske ved privat undervisning eller på dertil indrettede af undervisningsministeren godkendte kursus.

Elever, som ikke kan deltage i undervisningen i legemsøvelser, håndarbejde eller sang, kan kun under særlige omstændigheder med undervisningsministerens tilladelse optages i seminarier, der uddanner småbørnslærere.

For de aspiranter, der består, men ikke optages, gives på begæring et bevis for bestået prøve, som giver adgang til at søge optagelse på et andet småbørnslærerindeseminarium.

På seminarier for småbørnslærere gives der en fyldig undervisning i pædagogik og børnepsykologi samt videre uddannelse i de til opt.pr. læste fag med særlig hensyntagen til undervisningen i folkeskolens yngste klasser; der gives desuden undervisning i naturlære og eet fremmed sprog samt i brugen af et musikinstrument, og der gives i seminarietiden et kursus i bibliotekskundskab.

Med undervisningen skal være forbundet praktisk skolegerning i de til en folkeskole hørende småbørnsklasser.

Ved udgangen af 1. klasse foretages en bedømmelse af eleverne med henblik på eventuel udskillelse af de absolut uegnede.

Seminariets undervisning slutter ikke med nogen eksamen.

Ved elevernes afgang fra seminariet gives der dem et af seminarieførstanderen udfærdiget bevis, der – uden at angive en hovedkarakter – skal indeholde en almindelig bedømmelse af elevens egnethed for lærergerningen, givet af seminarieførstanderen efter forhandling med lærerrådet.

Beviset skal desuden indeholde:

- a) en standpunktskarakter i hvert af fagene sang, kvindelig håndgerning og legemsøvelser for piger, givet af seminarieførstanderen og vedkommende faglærer i forening,
- b) en standpunktskarakter i praktisk skolegerning i småbørnsklasser, givet af seminarieførstanderen efter forhandling med lærerrådet og de lærere i øvelsesskolen, der har haft praktiske øvelser med eleverne,
- c) en standpunktskarakter for elevens almindelige standpunkt i alle øvrige fag, herunder pædagogik, givet af seminarieførstanderen efter forhandling med lærerrådet.

Eleverne skal i seminarietiden have mindst 3 måneders samlet praktisk virksomhed i småbørnsklasserne i en eller flere skoler.

I den pågældende tid beholder eleven den bevilgede elevunderstøttelse, men oppebærer ingen løn, selvom hun selvstændigt overtager undervisningen i visse timer eller visse fag. Praktikanten udarbejder rapport om sin virksomhed i udsendelsestiden, og de pågældende skoler tilsender seminariet en udtalelse om hver enkelt praktikant.

Der gives de pågældendes afgangsbeviser påtegning, hvis de ikke på seminariet har deltaget i undervisningen i kristendomskundskab.

Fordringerne i de enkelte fag ved optagelsesprøven

Mundtlig dansk. Læsning af poesi og prosa. Det kræves, at eksaminanden kan læse flydende og med god betoning og gøre rede for indholdet af det læste. Inden eksaminationen får eksaminanden 10 minutter til gennemlæsning af teksten.

Eksaminanden må kende hovedtrækkene af form- og sætningslæren. Der opgives 5 værker i dansk litteratur.

Skriftlig dansk. Der gives eksaminanden valget mellem en fri og en bunden opgave i dansk stil, til hvis besvarelse der gives 4 timer.

Der gives en diktat, hvis indhold består af en almindelig dansk tekst, der må kunne nedskrives væsentlig fejlfrit. Stykket læses først langsomt op, derefter dikteres således, at de enkelte sætninger eller ord kun siges een gang. Af skilletegn dikteres kun punktum. Efter dikteringens tilendebringelse læses hele stykket op i sammenhæng. Der dikteres i 50 minutter, hvorefter der gives eksaminanden 10 minutter til at gennemse det skrevne.

Skrivning. Ved prøven, hvortil der gives 1 time, skrives et stykke sammenhængende skoleskrift. Desuden skrives nogle linier håndskrift.

Regning. Der kræves færdighed i at bruge de 4 regningsarter med hele og brudne tal og decimalbrøk. Desuden lettere opgaver i forholdsregning, procentregning, metersystemet, delingsregning, rentesregning, arealberegning af kvadrat og rektangel samt rumfangsberegning af terning og kasse.

Til den skriftlige prøve gives 3 timer. Den omfatter mindst 4 af hinanden uafhængige opgaver, hvoraf een med rene tal.

Kristendomskundskab. Der kræves sikkert kendskab til den elementære bibelhistorie tilegnet ved læsning af en større fremstilling.

Historie med samfundslære. Der kræves sikkert kendskab til hovedtrækkene i verdenshistorie og Nordens historie; desuden noget kendskab til samfundslære. Der gives et spørgsmål i Nordens historie og et i verdenshistorie.

Geografi. Der kræves elementært kendskab til terrænformer, klimatiske forhold og plantebælter, natur- og kulturforhold.

Der lægges vægt på øvelser i at bruge landkort og globus, og der kræves sikkerhed i det almindelige navnestof.

Der gives et spørgsmål i Danmarks og et i den øvrige geografi.

Naturhistorie. I zoologi kræves ret fyldigt kendskab til de vigtigste typer inden for dyrerigets hovedgrupper.

I botanik forlanges det, at eksaminanden har så meget kendskab til planter ydre, at hun kan give en nøjagtig og nogenlunde fyldig beskrivelse af en blomsterplante. Der kræves ikke kendskab til familieinddelingen, men de almindeligste blomsterplanter må kendes ved navn.

Der gives et spørgsmål i zoologi og et i botanik.

Legemsøvelser. Prøven formes som en almindelig undervisningstime, der skal vise, om eleven er egnet til deltagelse i faget på seminarier.

Sang. Indenfor et pensum af mindst 20 lettere salmer og sange prøves eksaminanden i sang. Der lægges vægt på, at der synges rytmisk rigtigt og rent.

Desuden prøves eksaminanden i nodekendskab (lettere skalaer samt de almindelige nodeværdier).

Tegning. Eksaminanden får udleveret en trykt tekst, som hun skal udføre illustrationer til. Prøven varer 1 time.

Håndgerning. I syning kræves følgende øvelser: Sømning, kastning, stikning, fransk søm, flad indersøm, rynkning, maskinsyning, klipning og syning af lettere modeller.

I strikning kræves: Opslagning, retstriking, vrangstriking, ind- og udtagning, hulstriking, rundstriking og aflukning udført på små modeller. Eksaminanden må medbringe materialer efter nærmere opgivelse.

Prøven varer 2 timer.

BETALINGSFORHOLD. Undervisningen på Statens seminarium for småbørnslærere er gratis. På privatseminarierne betales der skolepenge. Beløbet ligger omkring 500 kr. om året. Dog uddeles der adskillige hele og halve fripladser ved privatseminarierne.

STATSUNDERSTØTTELSE. Der bevilges hvert år på finansloven en sum til understøttelse af seminarieelever, således at der i forberedelsesklassen og 1. klasse kan ydes understøttelser på 200-600 kr. årlig. I de øvrige klasser er de tilsvarende beløb 200-1200 kr. Understøttelsen søges på særligt skema, der uddeles på seminariet, og fordeles under hensyn til *trang, flid og evner*. Understøttelsen bevilges først efter ca. 6 måneders ophold på seminariet.

AMTSUNDERSTØTTELSE ydes af visse amter. Beløbene har i de senere år erfaringsmæssigt ligget på 200-300 kr. årlig. Ansøgningen skrives på skema, der rekvireres fra det pågældende amts skolerådskontor og indsendes almindeligvis i august-december.

DANSK STUDIEFOND yder rentebillige lån til flinke elever i 2. og 3. klasse, som er i økonomisk trang. Nærmere oplysninger om ansøgning fås på seminariet.

PROGRAM kan fås på seminarierne.

Seminarier, der uddanner småbørnslærere:

Th. Langs seminarium

Hostrupgade, Silkeborg, telf. 2082. Forst. Knud Gro-Nielsen. Tr. 13-14 undt. lørdag.

Optagelsesprøve hvert andet år i juni. Ny forberedelsesklasse begynder august 1956 - 58 - 60 - 62 ...

Odense seminarium

Hjallesevej 2, telf. 1432. Forst. Per Mogens Hansen. Tr. 12-13 undt. mandag og lørdag.

Optagelsesprøve hvert andet år i juni. Ny forberedelsesklasse begynder august 1955 - 57 - 59 - 61 ...

Statens seminarium for småbørnslærere, Vejle

Horsensvej 41, telf. 345. Forst. frk. I. E. Kambusch. Tr. mandag, onsdag, fredag 14-15.

Optagelsesprøve hvert år. Ny forberedelsesklasse begynder 1. april 1956, 1. okt. 1957 - 58 - 59, 1. april 1961 - 62 - 63 ...